

Valsts bērnu tiesību
aizsardzības inspekcija

Bāriņtiesu funkcionālā pārraudzība

VBTAI Bāriņtiesu un audžuģimeņu
departaments

2021. gada decembris

VBTAI bāriņtiesu funkcionālās pārraudzības jomas:

01.01.2022.

aizgādības tiesību pārtraukšana,
atņemšana, pārtraukto aizgādības
tiesību atjaunošana

- ✓ Bāriņtiesu likuma 5. panta 1.¹ daļa un 49.² pants; Pārejas not. 24. punkts;
- ✓ VBTAI nolikuma 2.2.2., 4.2. un 6.2.1. apakšpunkts; Noslēguma jautājumi 15. punkts.

01.01.2023.

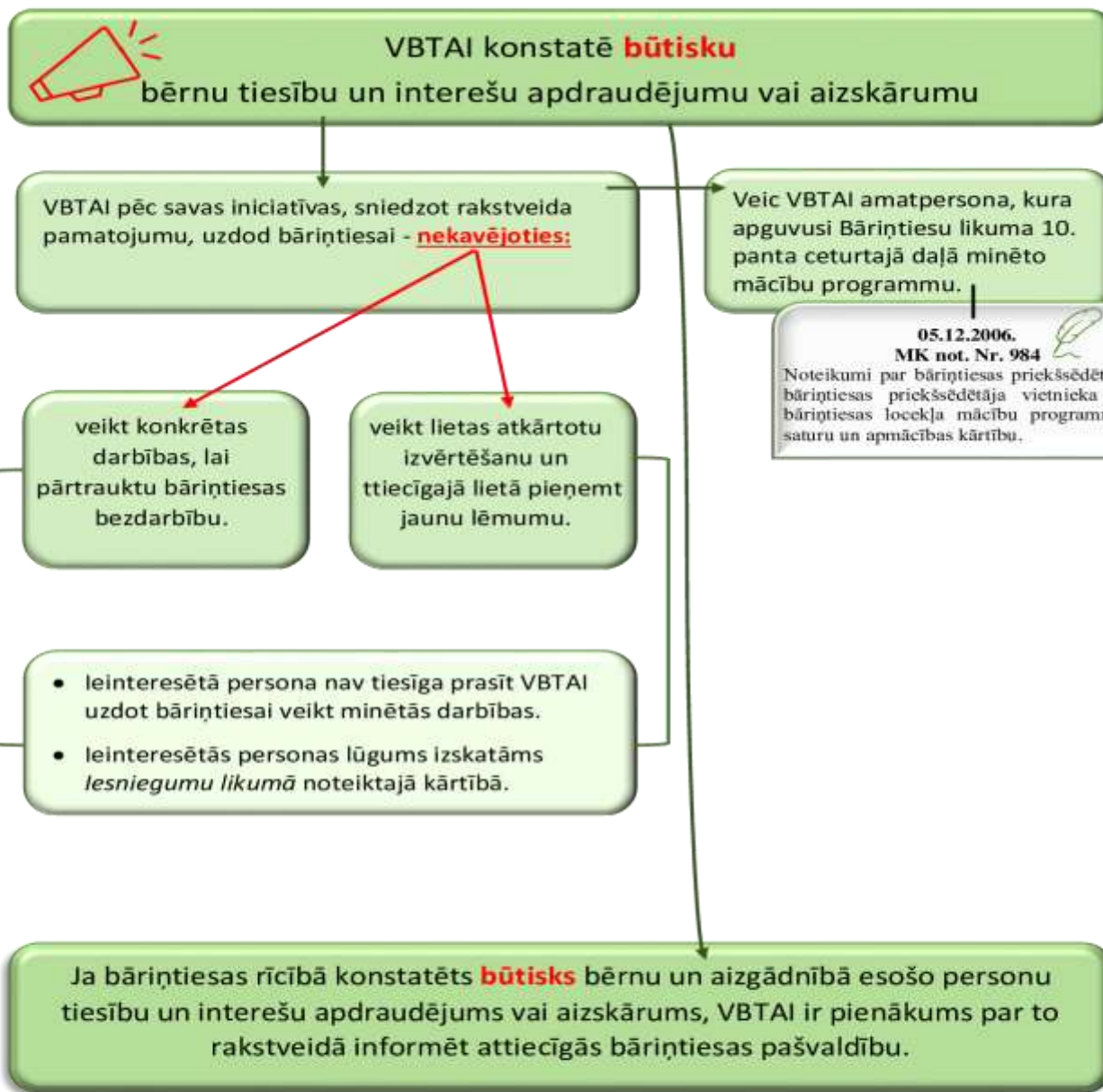
ārpusģimenes aprūpe

- ✓ Bāriņtiesu likuma 5. panta 1.¹ daļa un 49.² pants; Pārejas not. 24. punkts
- ✓ VBTAI nolikuma 2.2.2., 4.2. un 6.2.1. apakšpunkts; Noslēguma jautājumi 16. punkts

Bāriņtiesu likuma 49.² pants

- (1) Ja šā likuma 5. panta 1.¹ daļā minētajās jomās Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija konstatē **būtisku** bērnu tiesību un interešu apdraudējumu vai aizskārumu, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija pēc savas iniciatīvas, sniedzot rakstveida pamatojumu, uzdod bāriņtiesai:
 - 1) veikt lietas atkārtotu izvērtēšanu un attiecīgajā lietā pieņemt jaunu lēmumu;
 - 2) veikt konkrētas darbības, lai pārtrauktu bāriņtiesas bezdarbību.
- (2) Šā panta pirmajā daļā minētās darbības bāriņtiesu funkcionālās pārraudzības ietvaros ir tiesīga veikt amatpersona, kura apguvusi šā likuma 10. panta ceturtajā daļā minēto mācību programmu.
- (3) Ieinteresētā persona nav tiesīga prasīt Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijai uzdot bāriņtiesai veikt šā panta pirmajā daļā minētās darbības. Ieinteresētās personas lūgums izskatāms Īesniegumu likumā noteiktajā kārtībā.
- (4) Ja bāriņtiesas rīcībā konstatēts būtisks bērnu un aizgādņībā esošo personu tiesību un interešu apdraudējums vai aizskārumu, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijai ir pienākums par to rakstveidā informēt attiecīgās bāriņtiesas pašvaldību.

VBTAI bāriņtiesu funkcionālo pārraudzību realizē
sekojošos veidos:

- ✓ veicot plānotās vai neplānotās pārbaudes bāriņtiesās;
- ✓ saņemts ieinteresētās personas iesniegums;
- ✓ saņemta cita informācija (piem., no VBTAI citas struktūrvienības, masu medijiem, sociālajiem tīkliem, institūcijām u.tml.);
- ✓ iegūta informācija no Nepilngadīgo personu atbalsta informācijas sistēmas (NPAIS), Audžuģimeņu informācijas sistēmas (AGIS).

Privātpersonas iesniegums VBTAI - par bāriņtiesas lēmumu (administratīvo aktu), vēršot uzmanību uz, iespējams, būtisku bērna tiesību un interešu aizskārumu, kas izdarīts ar bāriņtiesas prettiesisku lēmumu lietās par aizgādības tiesību pārtraukšanu vai atjaunošanu un lietās par ārpusģimenes aprūpi, vai arī ar bāriņtiesas prettiesisku bezdarbību.

VBTAI atbilde iesniedzējam
iesnieguma likuma kārtībā.
+
VBTAI informē par personas
tiesībām uz tiesas kontroli
(pārsūdzēt bāriņtiesas
lēmumu noteiktā termiņā
Administratīvajā rajona tiesā).

Pārsūdzama saskaņā ar
iesniegumu likuma
10. panta otro daļu.

VBTAI pārbauda, detalizēti izvērtē
bāriņtiesas lietu, izsverot bērna
intereses iepretī bērna faktiskajai
situācijai.

 Konstatējot **būtisku**
bērna tiesību aizskārumu,

VBTAI dod bāriņtiesai uzdevumu - **nekavējoties**:
[1] veikt konkrētas darbības, lai pārtrauktu
bāriņtiesas bezdarbību;
[2] atcelt tās lēmumu, izvērtēt no jauna visus
lietas būtiskos faktiskos apstākļus; pieņemt
jaunu lēmumu lietā.

VBTAI dots
uzdevums nav
apstrīdams.

Bāriņtiesa savu viedokli
par VBTAI uzdevumu
pauž lēmumā, vai veicot
VBTAI dotos uzdevumus.

Ja uzdevums netiek pildīts,
VBTAI informē pašvaldību;
var informēt VARAM
un/vai kompetento
tiesībsargājošo institūciju.

Valsts bērnu tiesību
aizsardzības inspekcija

- ✓ Bāriņtiesas darbs aizgādības tiesību pārtraukšanas, atņemšanas, pārtraukto aizgādības tiesību atjaunošanas lietās saistīts ar **sociālā dienesta** darbu ar ģimeni, bet ārpusģimenes aprūpes jomās - ar **Atbalsta centru** darbību.

- ✓ Ja funkcionālās pārraudzības ietvarā BAD amatpersona konstatē, ka sociālais darbs ar ģimeni, iespējams, nav bijis pietiekams, savlaicīgs vai konstatējama minēto institūciju iespējama bezdarbība, VBTAI par konkrēto situāciju **informē Labklājības ministriju**.
 - ✓ Konstatējot citu institūciju iespējamu nepietiekamu, nesavlaicīgu darbību vai iespējamu bezdarbību, VBTAI par konstatēto **informē piekritīgo kompetento institūciju**.
- ✓ Funkcionālās pārraudzības ietvarā, izvērtējot nepieciešamību, VBTAI BAD var sasaukt **starpinstitūciju sanāksmes**.

Valsts bērnu tiesību
aizsardzības inspekcija

Paldies!

<https://www.bti.gov.lv>